

Minister Zdrowia

Warszawa, 16 grudnia 2021

ZPR.6721.98.2021.JK

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo, znak: V.7010.164.2021.JK, z dnia 9 grudnia br. dotyczące sytuacji pacjentki, która zwróciła się z prośbą o pomoc i wsparcie w zapewnieniu jej możliwości opieki okołoporodowej sprawowanej przez personel żeński z uwagi na jej traumatyczne doświadczenia wynikające z bycia ofiarą przemocy na tle seksualnym, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Sposób organizacji opieki zdrowotnej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki okołoporodowej. tj. w przebiegu ciąży, porodu, położu i opieki nad noworodkiem regulują przepisy *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz. U., poz. 1756)*. Zgodnie z postanowieniami ogólnymi zawartymi w Części I ww. rozporządzenia realizacja praw pacjenta w zakresie opieki okołoporodowej polega m.in. na: możliwości wyboru osoby sprawującej opiekę spośród osób uprawnionych do jej sprawowania, z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Powyższy przepis stanowi, że kobieta w okresie okołoporodowym ma możliwość wyboru osoby sprawującej opiekę tj. położną lub lekarza położnika, nie warunkuje jednak sprawowania opieki nad pacjentką przez konkretnie wskazaną przez nią płć lekarza/położnej zatrudnionych w podmiocie leczniczym. W powyższym przypadku należy uwzględnić możliwości organizacyjne

podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w tym ustalony przez podmiot grafik dyżurów zatrudnionego w nim personelu medycznego. Prośba pacjentki o sprawowanie opieki nad nią przez lekarza/położną konkretnej płci może zostać uwzględniona wyłącznie w przypadku, gdy wybrany przez nią lekarz/położna pełni dyżur w tym czasie i nie koliduje to z ich obowiązkami. Płeć personelu medycznego zatrudnionego w podmiocie posiadającym kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia nie stanowi przedmiotu umowy na udzielanie świadczeń zdrowotnych, wobec powyższego nie ma możliwości wymagania od świadczeniodawców zapewnienia personelu zgodnie z życzeniem pacjentki, tym bardziej, że określony termin porodu jest terminem orientacyjnym i nie zawsze istniałaby możliwość doraźnej zmiany organizacyjnej gwarantującej opiekę wyłącznie personelu płci żeńskiej.

W odniesieniu do opisanego przez pacjentkę sposobu traktowania przez personel medyczny, w przypadku ujawnienia swoich potrzeb, Departament Zdrowia Publicznego, w związku z podejrzeniem naruszeń praw pacjentki, przekazał jej korespondencję w dniu 25 października br. do rozpatrzenia przez Dyrektora Departamentu Postępowań Wyjaśniających w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta. W przypadku porodu pacjentka ma prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych związanych z porodem. Należy wyraźnie zaznaczyć, że poszanowanie godności osób korzystających z usług systemu ochrony zdrowia jest obowiązkiem wszystkich lekarzy i innych pracowników opieki zdrowotnej. Zgodnie z art. 20 *ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r., poz. 849)* pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. Doświadczenia z okresu porodowego zapadają na długo w pamięci oraz wywierają istotny wpływ na kondycję psychiczną kobiety. Niezbędne, zatem jest, aby prawo do godnej, pełnej szacunku opieki zdrowotnej w tym jakże ważnym dla kobiety momencie życia było zawsze respektowane.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/